

Opmerkingen gemeente Eindhoven_consultatieronde 2024 DUMAVA

De DUMAVA subsidie draagt bij voor het versnelde van onze verduurzamingsopgave. Integrale aanpak vergt veel inspanning en voorbereiding. Om de impuls én vooral ook het motiverende effect van DUMAVA-regeling vast te houden en daarmee de verduurzaming 'op snelheid' te houden helpt het om subsidiemiddelen naar voren te halen. Maar, zonder een forse verhoging van het budget dreigt een nog grotere desinvestering bij veel partijen. Er zullen immers nog meer advieskosten gemaakt worden die, bij uitloten van de aanvraag, niet terug verdiend kunnen worden. Hieronder hebben we enkele verbetervoorstellen om deze desinvestering zo beperkt mogelijk te houden en de verduurzaming te versnellen.

1) Ophogen budget door bijvoorbeeld een klein deel van het SDE++-budget over te hevelen naar het DUMAVA-budget.

We beseffen dat dan de ministeries van EZK en BZK dan over hun schaduw heen moeten stappen.

Maar het gaat om het uiteindelijke doel: versnelling van de verduurzaming!

De stimulerende invloed van de DUMAVA-regeling staat buiten kijf. Als bijvoorbeeld het budget van € 200 miljoen verhoogd zou kunnen worden naar € 400 miljoen zou het budget toereikend zijn geweest voor alle aanvragen voor 2023.

Het budget van de SDE++ subsidie bedraagt € 8 miljard. Van dat budget zou dan slechts 2,5% naar de DUMAVA-regeling kunnen gaan.

2) *Voorrang geven in een volgende ronde aan uitgelote projecten*

Door de subsidie-aanvragen die in de vorige ronde zijn uitgeloot (eenmalig) voorrang te geven bij de eerstvolgende ronde hoeven verduurzamingsprojecten niet te worden afgeschaald. Er is geen sprake van desinvestering voor advieskosten én de voortvarende aanpak wordt toch nog beloond. Hiermee is de vertraging ook maar 1 jaar.

3) *Voorkom non-realiserende*

Doordat de inschrijving 'vrijblijvend' is kunnen projecten met een lage realisatiekans andere projecten met een 100% realisatiekans uit de DUMAVA-regeling drukken (het zogenaamde 'handdoekje leggen'). Dat zorgt voor een onnodig beslag op het beschikbare budget, grotere onzekerheid over de kans op een positief besluit beschikking. Uiteraard zorgt het ook voor extra uitvoeringskosten bij RVO. En dat zijn extra kosten die niet bijdragen aan de uiteindelijke opschaling van verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed. Het is gepast om deze non-realiserende als gevolg van strategisch gedrag in te dammen. We beseffen dat dit lastig is, maar we vinden het wél nodig.

Te denken valt dan aan bijvoorbeeld:

- een boetemaatregel (10% van het subsidiebedrag met een minimumbedrag van bijv. € 5.000,-?).
- een statiegeld-regeling. Als voorwaarde kan bijvoorbeeld worden gesteld dat een bepaald percentage van het subsidiebedrag moet worden ingelegd als 'statiegeld' en dat dit bedrag niet wordt terug betaald bij non-realiserende.
- onmogelijkheid om in de volgende ronde in te schrijven voor de hoogste percentages.

4) *Fasegewijs openstellen*

De DUMAVA-subsidie zou ook gefaseerd open kunnen worden gesteld. Een en ander zoveel mogelijk analoog aan de SDE++-regeling. In de SDE++-regeling kan worden gekozen voor een lager subsidiebedrag met een grotere kans op toekenning van subsidie.

Gedacht kan worden om bijvoorbeeld fasegewijs het subsidiepercentage te verhogen Hieronder een voorbeeld hoe zo'n fasering er uit zou kunnen zien.

- Aanvraag-dag 1: 25% investeringssubsidie of 30% investeringssubsidie bij renovatiestandaard
- Aanvraag-dag 2: 30% investeringssubsidie of 35% investeringssubsidie bij renovatiestandaard
- Aanvraag-dag 3: 30% investeringssubsidie of 40% investeringssubsidie bij renovatiestandaard
20% bij losse maatregelen

Voordeel:

- Zo min mogelijk over-subsidiëring;
- Het beschikbare budget wordt zo goed mogelijk gebruikt voor de verduurzaming (met evenveel euro's bereik je een hoger aantal A+++-labels);
- Het 'handdoekje leggen' wordt veel meer voorkomen;

Aanvulling op de regeling, i.v.m. prestatie gap.

Veel gebouwen gebruiken in de praktijk beduidend meer energie dan tijdens het ontwerp verwacht. De beheer- en onderhoudsfase levert met 60% van de oorzaken veruit de grootste bijdrage aan deze 'Performance Gap' (Bron: o.a. Halmos, TNO 2005). Als installaties niet de efficiëntie halen zoals beoogd, betekent dat ook dat de te realiseren energiebesparing voor de gebouwde omgeving lager uit zal vallen dan beoogd. Voor duurzamere gebouwen, vaak voorzien van complexere techniek, lijkt dit effect zelfs verder te worden versterkt. (Bron: Sipkema, ECN 2017). Juist gebouwen met een hoog energielabel presteren in de praktijk dus vaak minder dan vanuit het ontwerp mag worden verwacht. Met deskundig onderhoud en beheer kan deze 'Performance Gap' (=verwachte prestatie minus werkelijke prestatie) aanzienlijk worden verkleind.

Ons voorstel is dat bij definitieve toekenning van de subsidie daarom nog een onderhoud- en beheercontract wordt vereist. In dat contract dient ook de opdracht te worden opgenomen tot onderzoek naar de werkelijke energieprestatie circa 2 jaar na realisatie ten opzichte van de oorspronkelijk verwachte energieprestatie. De kosten voor dit beheer- en onderhoudscontract (inclusief onderzoek) zijn dan uiteraard niet subsidiabel meer.

Overige aanvullingen artikelsgewijs:

Artikel 11f:

Op grond van het gewijzigde artikel 11 lid onderdeel f zou geen subsidie kunnen worden verstrekt voor adviezen die zijn uitgevoerd of opgesteld voorafgaand aan de indiening van de aanvraag voor subsidie. Dat lijkt ons een omissie. Immers, in artikel 15, eerste lid onder b staat dat subsidie kan worden verleend voor een Integraal maatwerkadvies. En in artikel 17 onderdeel d wordt aangegeven dat een advies een aanvraagvereiste is.

Artikel 11.c.

Op basis van de huidige regeling, art. 11. c. kan alleen geen DUMAVA subsidie meer worden verkregen op een adres als al eerder DUMAVA is verstrekt. Het verzoek is dat artikel te heroverwegen. Waarom is het onwenselijk om bijvoorbeeld het toepassen van gevel isolatie, HR++ glas, etc. te stimuleren met subsidie wanneer bijvoorbeeld 2 jaar daarvoor gevel isolatie voor hetzelfde adres is gesubsidieerd?

Art 9.lid d

Door de maximale subsidie van € 2,5 miljoen naar € 1,5 miljoen euro te verlagen is verduurzaming van grotere accommodaties niet mogelijk. We begrijpen uiteraard dat, met het maximeren van de subsidie tot een bedrag van € 1,5 miljoen, er meer projecten mogelijk zijn. Echter daarmee wordt voorbij gegaan aan het feit dat een project waarvoor € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld wordt wellicht een veel groter verduurzamings-effect heeft dan 10 kleine projecten van elk € 250.000. We denken dat een aanvullende voorwaarde aan zo'n hogere subsidie dan meer op zijn plaats is. Bijvoorbeeld 'volledig gasloos' of minimale besparing van een bepaalde hoeveelheid kWh.

Artikel 19

Bij 'Overige aanpassingen' wordt op pagina 22 aangegeven dat "...de subsidieontvanger nu verplicht is de activiteiten, waarvoor subsidie is verstrekt, binnen 24 maanden na de subsidieverlening te realiseren. Dit wordt verlengd naar 36 maanden voor integrale renovaties....". Wat is nu de concrete aanpassing? Op grond van artikel 19 eerste lid onder a is deze termijn immers al 36 maanden voor integrale verduurzamingsprojecten. Of bedoelt u dat het voor integraal projecten wordt verlengd naar 48 maanden.